

Santa Tecla i Cassà de la Selva: intent de desentranyar un enigma (III)

HISTÒRIA DE LA VIDA DE SANTA TECLA SEGONS L'ACTA PAULI ET THECLAE

Seguint la línia de l'acta Pauli et Theclae, la qual fou mirada i etiquetada com apòcrifa (1) pel Papa Gelasi (2), escrita per diversos autors de l'Orient Mitjà durant els segles II i III de la nostra era i d'acord amb els criteris de Tertul·lia fins als pares de l'església d'orient, considerem la vida de santa Tecla dividida en quatre parts:

1^a-Theclae escolta embadallada les conferències de l'apòstol Pau i des d'aquell moment, queda enamorada del cristianisme i deixa de ser pagana.

2°-Theclae és sotmesa a tres suplicis i de tots tres en surt incòlume.

3^a-Theclae viu una vida d'anacoreta i evangelitzadora.

4^a-La mort de santa theclae: un tema molt debatut pels bolandistes.

1-Theclae escolta embadallada les conferències de l'apòstol Pau: un bon dia, partí vers Konya procedent d'Antioquia de Pisídia, en companyia de dos deixebles, Damas i Hermògens, a fi d'evangelitzar la província de Cilícia, corresponent a l'actual Turquia meridional, dos deixebles que, al cap de poc temps, es tornaren "lapsi" (3) i contra l'apòstol Pau.

Els pergamins existents deixen entreveure que amb anterioritat, un deixeble de l'apòstol Pau, anomenat Titus, havia viatjat prèviament a Konya, on s'havia entrevistat amb un ciutadà anomenat Onesifor, home molt honrat, virtuós i de gran bondat, casat amb Lectra del qual matrimoni tenia dos fills anomenats Simias i Zenon. Per cert, segons els documents conservats, l'apòstol Pau tindria molt bona amistat amb Onesifor de durant la seva estança a Efes.

Titus, deixeble de l'apòstol Pau, va descriure i especificà a Onesifor els caràcters

físics de l'apòstol Pau a fi que el reconegué en la seva imminent visita a Konya. I així el definí:

Home baixet, morè, cabell negre i mig calb, nas aguilenc, de rostre agraciat, molt virtuós, optimista, intel·ligent, carregat de bones idees, de magnífica dicció i millors fets. I afegí que, un dia precis, l'apòstol Pau faria acte de presència a Konya i els hi explicaria passos, fets, vida, passió, mort i resurrecció de Jesucrist.

Efectivament, el dia assenyalat, convidat i en una hora determinada Onesifor sortí als afores de la ciutat i en plena via imperial que conduïx a Listra esperà l'arribada de l'apòstol Pau a qui amb facilitat reconegué.

Seguidament Onesifor anà a escometre'l i tot donant-se a conèixer l'acompa-

nyà vers la seva casa on li donà acolliment.

L'apòstol Pau s'hi allotjà durant tres dies i tres nits. Allà donà una tanda de conferències que versaren fonamentalment sobre la vida i miracles de Jesús i la seva passió, mort i resurrecció, a la vegada que d'altres temes doctrinals com de l'existència d'un sol déu, creador de cels i terres, de la importància d'estimar el proïsme com a un mateix i també sobre els vicis, sobre la virginitat, la castedat, la innocència i la puresa dels nostres actes i particularment sobre la prostitució i la sexualitat.

Aquest cercle de conferències seria seguit entusiàsticament i amb gran interès per la gent allà congregada i, a la vegada, amb gran aprofitament per part de l'auditori.

Però vet aquí que, junt a la casa d'Onesifor existia un altre edifici adossat i habitat per un matrimoni, ell denominat Tamiris (4) i ella Theoclea, el qual matrimoni tenia una filla

anomenada Theclae, la qual tenia a la vegada un promès dit Tamiris. Per altra banda, Theclae era una joveneta molt agraciada, simpàtica, afectuosa, de gran bellesa i formosa a la vegada que adornada d'altres magnífiques qualitats.

I succeí que estant la donzella asseguda en el repeu de la finestra de casa seva que donava a la part del seu veí, escoltà avidament els parlaments que l'apòstol Pau recitava a la concurrència allà congregada a la qual causaria gran impacte i, a la vegada, en l'esperit i la consciència de la jove Theclae.

Els sermons de l'apòstol Pau condicionaren una gran impressió en la vida de Theclae i a tal punt calaren i profunditzaren en la seva ment que la seva mare

REFER LA NOSTRA HISTÒRIA

Theoclea deia arreu que els sermons de l'estranger Pau havien canviat la vida de la seva filla i regirat el seu cervell i la seva conducta, de manera que, amb anterioritat, ella deia que era pagana, però ara ja deia que era cristiana i la que abans havia concertat casar-se, ara deia que abans perdria la seva vida que deixar d'ésser donzella.

I tot mirant com moltes dones i donzelles eren introduïdes en l'estança on predicava l'apòstol ella desitjava també ésser introduïda davant Pau, i que la considerés digna d'estar en la seva presència. Cal tenir en compte que fins aleshores sols havia escoltat les seves paraules i sermons; però no havia vist el seu físic ni la cara que tenia.

I com que Theclae no abandonava la finestra, la seva mare manà que anessin a cercar al seu promès Tamiris.

El jove arribà ràpidament i més que content, cregut que Theclae l'havia sol·licitat per notificar-li el dia exacte del casament. Arribà el promès i digué a Theoclea: On és la meva estimada Theclae? Deixeu que la vegi i la salutí. La Mare Theoclea li respongué: Haig de contar-te quelcom nou: Anem pel tercer dia que Theclae no es retira de la finestra ni per dinar ni per sopar, tres dies que ha passat sense menjar ni beure. Solament viu fascinada per escoltar la paraula de l'estranger que ensenya una nova religió amb paraules artificioses. Estimat Tamiris, aquest home fascina i transtorna la ciutat dels iconis com a la teva mateixa Theclae: Dones i jovenetes vénen a ell i l'escolten dir: "És necessari témer a Deu, sol i únic vertader,

omnipotent i viure castament". I la meua filla enredada, intrigada i embadalida per tot quan diu i explica aquest estranger, està dia i nit com una aranya repenjada a la finestra i més que dominada. Però, acostat-hi i parla amb ella, a veure si a tu et fa cas...

Tamiris s'aproximà a Theclae, ple d'amor i plètoric de tendresa, i li digué "Però Theclae, promesa meua, per què romans dia i nit així asseguda? Quina mena de passió et domina? Vivint fora de

tu? Hauries d'averkonyir-te i tornar amb el teu Tamiris".

La seva mare Theoclea, també li suplica amb tota tendresa, afecte i estima: Per què romans asseguda i sempre mirant cap a baix, sense respondre res i sempre tan allunyada de tothom?

Tamiris plorava amargament i Theoclea també. Un per haver perdut la promesa i l'altra per haver perdut la filla. Entretant, Theclae romanía en èxtasi i no veia ni sentia ningú que no fos l'apòstol Pau.

Les dues famílies afectades, plenes del més gran desconcert i desesperació, considerant la jove donzella com si realment estigués hipnotitzada, suggestionada, fascinada o boja per l'apòstol Pau. Paral·lelament, els iconians muntaren guàrdia vers l'estranger Pau i el vigilaven constantment. Entretant la casa d'Onesifor tingué gran influència de conciutadans desitjosos d'escoltar les conferències de l'apòstol...

Les xerrades de l'apòstol Pau eren seguides àvidament pels paisans i tothom gaudia escoltant els diferents passos de la vida de Jesús, la seva passió, mort i resurrecció; però, en el referent a la puresa, a la santa innocència, a la virginitat i a la castedat foren sermons mal interpretats i entesos erròniament com a prohibició de matrimoni.

Després de molt plorar i de mil lamentacions, el jove promès Tamiris eixí de la casa de Theclae per anar a veure l'apòstol Pau; però, en el mateix portal de la casa d'Onesifor estaven Damas i

La revolució tecnològica alemanya a la cuina.

Per a qualsevol informació, no dubteu a trucar a:

Montserrat Vall-Ilosera

Tels: 600 30 12 67 i 972 46 04 07

Hermògenes als quals preguntà: "Qui és aquest home amb qui vosaltres aneu i que diu a les joves verges que no prenguin marit? Si em mostreu qui és, jo us pagaré bé, car jo sóc príncep d'aquesta ciutat. I aquells li respongueren: Nosaltres no sabem qui és; però li hem sentit dir: "Que si les donzelles viuen castament, que no prenguin marit i seran santes davant de Déu".

I Tamiris els digué: "Veniu, germans, a casa meua i us hi allotjaré... I se n'anaren amb ell..."

Seguidament l'apòstol Pau fou denunciat i perseguit per considerar que s'infiltrava indegudament en la vida privada d'aquells ciutadans i simultàniament també fou, acusat pel jove Tamiris i per Theoclea, mare de Theclae, estimant que influïa nocivament sobre la gent i, a més, infonia i exercia arts màgiques.

El jove Tamiris, indignat i enfadat, denuncià al procònsul Cestil·li que l'estranger i "bruixot" Pau impartia una nova religió. Una religió contrària al paganisme, una religió portadora d'una nova creença que anava obertament contra tots els cànons, déus i divinitats de Roma i del seu Imperi.

Altrament, el poble de Konya, immers dintre el paganisme, començà a creure que l'apòstol Pau tenia hipnotitzada Theclae. Mentre les calúmies i les gelosies afluien sobre Pau; el poble s'amotinà i s'enardí contra l'apòstol, a la vegada que la pròpia mare reclamava penes i càstigs contra la seva filla.

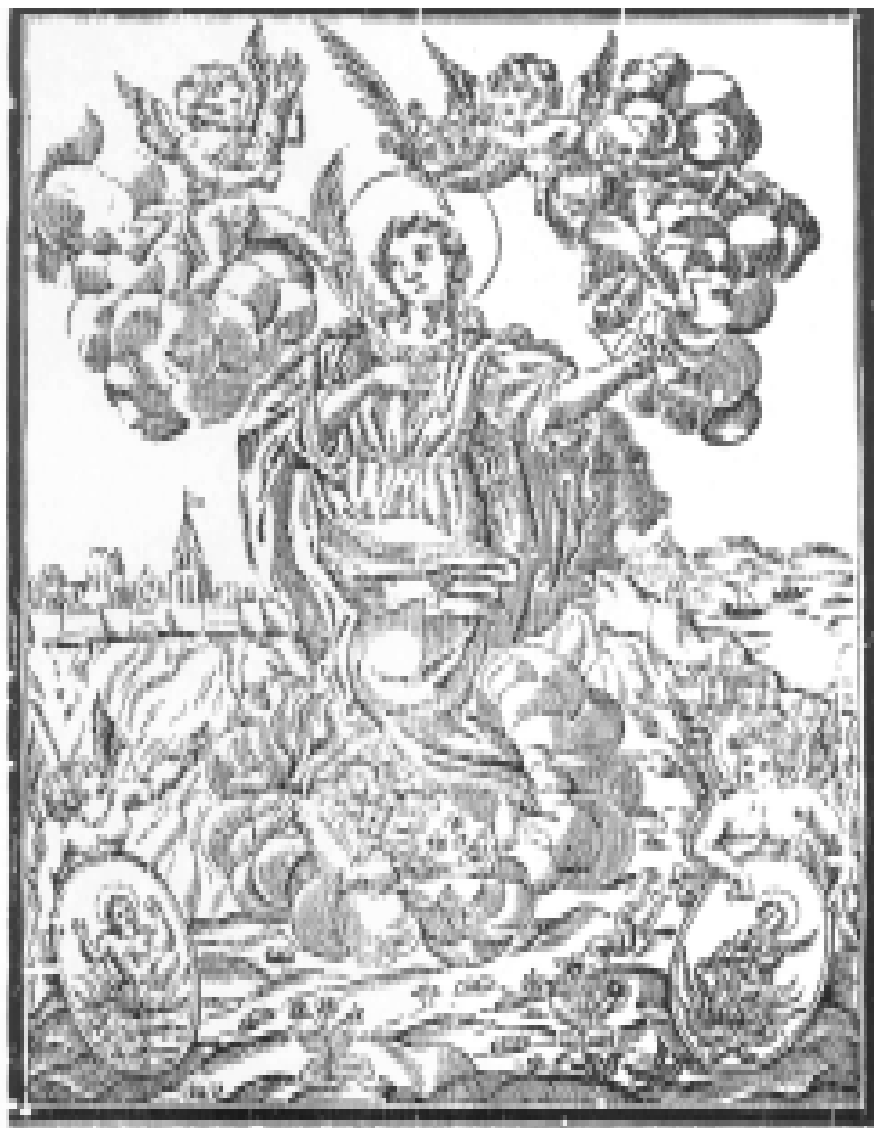
Davant d'una situació tan crítica i compromesa, el procònsul Cestil·li donà ordres d'empresonar Pau, tancar-lo en una cel·la de la presó local i, a la vegada asotar-lo cruelment.

Aquella mateixa nit, Theclae, enterada de l'ocorregut a l'apòstol Pau, subornà al porter de la casa dels seus pares regalant-li un braçalet de plata perquè la deixés sortir de nit i al guàrdia de la presó li donà un marc de plata perquè la deixés entrar a la presó i a la cel·la del presoner Pau a fi de parlar amb ell.

Theclae es passà tota la nit escoltant l'apòstol, el qual la instruí sobre la religió cristiana. La educació no havia arribat a son fi, quan al matí següent, la mare Theoclea i el seu promès Tamiris la trobaren abstreta tot escoltant un sermó de Pau.

Entretant, la ciutat es dividí en dos bàndols: Un a favor i l'altre en contra de l'apòstol.

A continuació, el procònsul Cestil·li, veien que quasi s'amotinava el poble, sollicità la presència de Theclae, la qual fou sotmesa a diferents preguntes i a un llarg

interrogatori. Theclae confessà sentir-se cristiana, que no desitjava casar-se amb el jove Tamiris i que era la seva voluntat mantenir-se verge i fidel als principis cristians.

La conclusió fou que el procònsul Cestil·li manà que l'apòstol Pau fos assotat novament pels lictors; mes li fou perdonada la vida degut a què l'apòstol gaudia de certs privilegis romans per haver nascut a Tars de Cilícia. Però a despit de tot seria desterrat. Quant a Theclae, a instàncies de la seva pròpia mare, seria condemnada a la foguera a fi que el càstig servís d'escarment entre la joventut de la ciutat de Konya.

Altrament, alguns deixebles de Pau hagueren de sortir de la ciutat pràcticament fugint, per temor a veure's agredits i enfilaren la ruta de Licaònia, Listra, Derbe i altres pobles veïns.

(continuarà)

Josep M. Olivé i Tolosa

Notes aclaratòries:

(1) Apòcrif: Del gr. = apocryfos = secret < apocrupte = amagar, fals, increïble, no reconegut per l'Església.

Així mateix es diu del llibre sagrat no acceptat com autèntic per l'Església i àdhuc de l'escrit que no és de l'època o de l'autor al qual es pretén que pertany.

(2) Gelasi: Papa de Roma que considera l'"Acta Pauli et Theclae" com apòcrifa.

(3) Lapsi: Del llatí = lapsio = tendència a relliscar = En aquells temps de persecucions, eren etiquetats de "lapsi" = relliscats, els que apostataven o renegaven de la fe o abandonaven una institució per temor o horror als martiris.

I també anomenaven "libellatici" = de libellilum certificat, els que es feien expedir un certificat conforme havien immolat, ofrenat o homenatjat els déus de l'Imperi a fi de no veure's molestats. És un llenguatge característic dels segles II, III i IV.

(4) Tamiris, nom originari de la Mongòlia Occidental, molt freqüent durant els segles I, II i III. El pare de Tecla es deia Tamiris. El promès de Tecla també s'anomenava Tamiris.